MARKKINAOIKEUDELLE

I. ASIA

Vastine markkinaoikeudessa vireillä olevassa julkista hankintaa koskevassa asiassa
MAO diaarinumero 517/03.04.04.00.04/2026
Kirkkonummi diaarinumero 744/2025 (Hankinta: Perustietotekniikka)

II. ASIANOSAISTIEDOT

Vastineen antaja Kirkkonummen kunta
Kunnanlakimies Hannu Sorvari

Prosessiosoite

Kirkkonummen kunnan kirjaamo, kirjaamo@kirkkonummi.fi
Pyydetään käyttämään viestinnässä kunnan diaarinumeroa 744/2025

Valittaja CGI Suomi Oy

III. VAATIMUKSET

Kirkkonummen kunta pyytää kunnioittavasti, että markkinaoikeus

1) hylkää CGI Suomi Oy:n (”CGI”) valituksen; ja

2) velvoittaa CGI Suomi Oy:n korvaamaan Kirkkonummen kunnan oikeudenkäyntikulut markkinaoikeudessa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lukien, kun on kulunut kuukausi siitä päivästä, jona markkinaoikeuden päätös on ollut asianosaisten saatavissa. Kirkkonummen kunnan oikeudenkäyntikulujen tämänhetkinen määrä on 3.705 euroa. Oikeudenkäyntikuluvaatimukseen ei sisälly arvonlisäveroa. Oikeudenkäyntikulujen toimenpide-erittely on vastineen liitteenä.

IV. LIIKESALAISUUDET

Vastine ei sisällä liikesalaisuuksia. Vastineen liitteenä olevat tarjoukset sisältävät liikesalaisuuksia ja nämä on merkitty tiedostoihin ja asiakirjoihin.

V. SUOSTUMUS MARKKINAOIKEUDEN PÄÄTÖKSEN SÄHKÖISEEN TIEDOKSIANTOON JA SÄHKÖISET YHTEYSTIEDOT

Kirkkonummen kunta antaa suostumuksensa markkinaoikeuden päätöksen todisteelliseen sähköiseen tiedoksiantoon. Tiedoksianto pyydetään toimittamaan edellä mainittuun prosessiosoitteeseen.

VI. VALITUKSEN HYLKÄÄMINEN

VI.1 Hintavertailun laskukaava

CGI esittää valituksessaan, että tarjouspyynnön liitteessä 5 (Tarjousohjeet ja vertailuperusteet, kohta 4.4 Hintavertailu) hinnan vertailukriteeripisteiden laskentakaava on ilmoitettu seuraavasti: Hintapisteet_A = Kokonaisvertailuhinta_A jaettuna Kokonaisvertailuhinta_Halvimmalla, kerrottuna 100:lla.

Tässä kaavassa tarjouksen oma hinta on jaettavana ja halvin hinta jakajana. Matemaattisesti tällainen kaava antaa sitä enemmän pisteitä, mitä kalliimpi tarjous on. Mikä tahansa kalliimpi hinta jaettuna halvimmalla hinnalla tuottaa ykköstä suuremman luvun, jolloin lopputulos ylittää 100 pistettä.

Kysymyksessä on pelkkä kirjoitusvirhe yhdessä tarjouspyynnön liitteessä. Muissa tarjouspyyntöasiakirjoissa hintakaava on ollut oikeinpäin.

Tarjouspyynnössä hintakaava on ilmoitettu seuraavasti:

Hankinnan kohteen kriteerit

Kokonaishinnan maksimipisteet
60,00

Hinnan pisteiden laskentatapa
(pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Hinnan suhteellinen laskukaava on käytössä lähes kaikissa julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa ja kaikki ammattimaiset tarjoajat tuntevat sen. Kukaan tarjoajista ei ole esittänyt tarjouskilpailun aikana kysymystä hintakaavasta. Myöskään CGI ei ole esittänyt tarjouskilpailun aikana kysymystä kyseisestä kirjoitusvirheestä. Yhdessä tarjouspyynnön liitteessä ollut kirjoitusvirhe ei ole vaikuttanut millään tavalla tarjoajien tasapuoliseen ja syrjimättömään kohteluun. CGI:n valitus on täysin perusteeton.

VI.2 Tarjousten pisteytystapa

CGI esittää valituksessaan, että tarjouspyynnössä kuvatusta pisteytystavasta seuraa väistämättä yksi asia: koska jokainen yksittäinen vähennys on aina kokonaisluku (joko 0, 1, 2 tai 4 pistettä) ja lähtöarvo on tasan 100, myös lopputuloksen eli kunkin tarjoajan Vaatimuspisteiden täytyy aina olla kokonaisluku. Puolikkaita tai muita desimaaleja ei tällä laskutavalla voi millään vastausyhdistelmällä syntyä.

Kun tätä verrataan tarjousten vertailutaulukkoon (Hankintapäätöksen Liite 2), havaitaan, että tarjoajien saamat Vaatimuspisteet on kirjattu seuraavasti: CGI Suomi Oy 18,760, Elisa Oyj 19,669, Enfo Oy 19,796 ja Netox Oy 19,700.

Jokainen näistä luvuista on ilmoitettu kolmen desimaalin tarkkuudella, eikä yksikään niistä ole kokonaisluku.

Kirkkonummen kunta toteaa, että CGI:n valitus on täysin perusteeton. Vertailtavien pisteiden desimaalien osalta hankintayksikkö toteaa, että tarjouspyynnön vaatimuksista V2 ja V3 raakapisteiden enimmäismäärä on 1412. Tarjoajien ”Osittain” ja ”Ei” -vastaukset vähentävät kokonaislukuina kyseistä enimmäismäärää raakapisteiden osalta tarjouspyynnön mukaisesti. Kun V2- ja V3-vaatimusten laadullisiin kriteereihin lisätään vielä avainhenkilöiden kokemusta ja osaamista koskevat pisteet (välilehdeltä 7A yhteensä enintään 11 raakapistettä ja välilehdeltä 7B yhteensä enintään 12 pistettä, eli yhteensä enintään 23 raakapistettä), voi painotetuksi (20 % eli 0,2 kerroin) laadullisiksi kokonaispisteiksi muodostua tarjousvertailuun desimaaliluku. Kyseinen desimaaliluku voi syntyä tarjoajien ”Osittain” tai ”Ei” vastauksista pisteytettävissä vaatimuksissa, mutta myös pelkästään avainhenkilöiden kokemuksen ja osaamisen osalta, joista itsessään voidaan tarjoajien vastauksista riippuen jakaa yksittäisen pisteytettävän vaatimuksen mukaan esimerkiksi 0,25 tai 0,5 raakapistettä. Hankintayksikkö toteaa, että kun tarjoajien vastauksistaan saamat desimaalilukujen mukaiset raakapisteet painotetaan 20 % laadullisella painoarvolla, voi lopputuloksena olla useampi desimaalinen vertailupisteiden määrä.

Hankintayksikön tarjouspyynnön Liitteen 5, Tarjousohjeet ja vertailuperusteet, kohdassa 4.2, sivuilla 8–9, Laatu 1 -vertailuperuste on nimetty seuraavasti: ”Vaatimuspisteet + asiantuntijaroolien osaaminen ja kokemus”. Sen painoarvoksi on ilmoitettu 20 prosenttia. Kohdassa 4.3, sivulla 9, erotetaan toisistaan vertailukriteerikohtaiset pisteet ja niiden painottaminen. Myös kohdassa 4.6, sivulla 11, Laatu 1 painoarvo on 20 prosenttia. Jo tämä tarjouspyynnössä mainittu pisteiden painottaminen voi siten tuottaa desimaaliluvun. Valittajan mainitsema laskutoimitus, jossa vertailutaulukon

painotettu pistemäärä vähennetään sadasta, ei kuvaa hankintayksikön suorittamaa pistevähennystä, vaan siinä vähennetään toisistaan eri asteikoilla olevia lukuja.

Hankintayksikön käyttämä 77/23-rakenne ilmenee tarjouspyynnön Liitteen 3, Vaatimusmäärittely, KOONTI-välilehdeltä seuraavasti:
- Solussa F10 on painokerroin 0,20.
- Soluissa F12 vaatimusten enimmäispisteosuudet jaetaan yhteensä 77 pisteeseen.
- Soluissa G12 nämä osuudet kerrotaan F10-solun painokertoimella.
- Solut E18 ja N93 osoittavat avainhenkilöiden yhteisen enimmäispistemäärän. N93 muodostuu välilehtien 7A Osaaminen palvelupäällikkö ja 7B Osaaminen projektipäällikkö L8-solujen summasta, joka on 11 + 12 = 23.

Avainhenkilöiden 23 pisteen enimmäismäärä painotetaan 20 prosentilla, jolloin sen enimmäisosuus on 4,6 vertailupistettä. Solun H18 seliteteksti osoittaa lisäksi, että asiantuntijapalvelujen vaatimuspisteisiin sisältyvät automaattiset osaamispisteet.

Vaatimusten ja avainhenkilöiden osuudet muodostavat yhteensä 15,4 + 4,6 = 20 vertailupistettä. Vaatimuksia (V2 ja V3) koskevan osuuden laskennan lähtötaso muodostuu KOONTI-välilehden soluista N87. Niiden arvot ovat 126, 206, 500, 392, 148 ja 40 eli yhteensä 1 412. Tarjoajakohtaiset vähennykset huomioivat vaatimuspistemäärät muodostuvat soluissa P87. Avainhenkilöiden saadut pisteet muodostuvat puolestaan välilehtien 7A ja 7B soluissa K8, ja niiden summa kootaan KOONTI-välilehden soluun M93.

Kaikki valittajan mainitsemat pistemäärät voidaan näin jäljittää samaan laskentakaavaan tarjouspyynnön liitteen 3 ”KOONTI”välilehden mukaisesti ja tarjoajien ilmoittamiin tietoihin. Desimaalit syntyvät vaatimuspisteiden suhteuttamisesta, avainhenkilöiden osaamispisteistä ja painottamisesta. Ne eivät ole murto-osina tehtyjä V2- tai V3-vaatimusten pistevähennyksiä. Hankintayksikön pisteytystapa on perustunut siihen, että Laatu 1 -kokonaisuudessa otetaan huomioon sekä vaatimukset, että avainhenkilöiden osaaminen ja kokemus Liitteen 5 kohdassa 4.2 ilmoitetun mukaisesti ja Liitteen 3 KOONTI-välilehdeltä ilmenevää täsmällisempää pistejakoa käyttäen. Laskentaa on sovellettu samalla tavalla kaikkiin neljään tarjoajaan.

VI.3 Tarjouspyynnön korjaaminen

CGI esittää valituksessaan, että CGI havaitsi tarjousaikana tarjouspyynnön liitteessä 4, Hintalomake, sen välilehdellä Kokonaisvertailuhinta useita virheitä, joista CGI myös viipymättä ilmoitti hankintayksikölle.

Perustelumuistion kohdassa 3 "Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus" hankintayksikkö toteaa, että se on havainnut tarkistuksessa sekä myös saanut tiedon kahdelta tarjoajalta hintaliitteen virheellisestä laskentakaavasta hankintamenettelyn aikana. Hankintayksikkö kertoo korjanneensa hinnoitteluliitteen kaavavirheet ja huomioineensa kaikkien tarjoajien eduksi kaksinkertaisen hinnoittelun poistamisen. Hankintayksikkö toteaa korjauksen tehdyn kaikille tarjoajille tasapuolisesti ja syrjimättömästi, eikä korjaus muuttanut toimittajajärjestystä.

Perustelumuistiosta tai muusta päätösmateriaalista ei käy ilmi, mikä hinnoitteluliitteen kaavassa tarkalleen oli hankintayksikön mukaan virheellistä, miten "kaksinkertainen hinnoittelu" oli syntynyt, eikä sitä, mihin yksittäisiin hintakomponentteihin tai -riveihin korjaus lopulta kohdistui.

Hankintayksikkö on tehnyt seuraavat täsmennykset tarjousten vertailun yhteydessä kaikille tarjoajille ja näiden tarjouksessaan antamille hintalomakkeille. Hankintayksikkö ei ole osaksikaan muuttanut tarjoajien hintalomakkeita tai niiden tietoja, vaan se on suorittanut yhtenevän kokonaishinnan laskennan korjatuilla solu- ja kaavatiedoilla kaikille tarjoajille syrjimättömästi ja tasapuolisesti. Alkuperäisiä tarjouslomakkeita ei siis ole kirjoitettu uudelleen, vaan korjaukset ovat toteutettu erillisessä vertailulaskennassa. Korjausten kohteena ovat kokonaishinnan vertailun soluviittaukset ja summa-alueet alla olevan taulukon mukaisesti. Mitään Tarjoajien ilmoittamia yksikköhintoja, vertailumääriä tai vertailukertoimia ei muuteta.

Alla olevassa taulukossa K tarkoittaa hintalomakkeen Kokonaisvertailuhinta-välilehteä ja H tarkoittaa välilehteä 1-Käyttöönotto ja henkilötyö. Soluviittaukset koskevat kaikkia neljää tarjoajaa.

Korjattava kohta	Alkuperäinen laskenta	Korjattu laskenta
K!O70	Viittaus H!F12:een; F12 = SUM(F13:F16)	Viittaus H!F13:een
K!I54:I60	Viittaukset H!F37:F43	Viittaukset H!F35:F41
K!O65	=SUM(O47:O60)	=SUM(O47:O62)

Käyttöönoton kaksoislaskennan poistaminen

K!O70 on alun perin sisältänyt koko H!F12 lasketun summan, vaikka rivin nimike vastaa H!F13:n käyttöönottoprojektin perushintaa. K!O71–O73 lisäävät erikseen toimintamallien ja prosessien hinnan H!F14, Service Deskin ja käyttäjätuen haltuunoton hinnan H!F15 sekä palvelinten transitio- ja siirtotyön hinnan H!F16. Näin kolme erää on laskettu virheellisesti kahdesti. O70 kohdistetaan F13:een; O71–O73 säilyvät ennallaan. F13 ei puuttunut alkuperäisestä laskennasta, vaan se oli mukana kerran.

$$Käyttöönotto\ korjattuna\ =\ H!F13\ +\ SUM(H!F14{:}F16)$$

$$Käyttöönoton\ korjaus\ =\ -SUM(H!F14{:}F16)$$

Asiantuntijatöiden kohdistaminen oikeille riveille

K!I54–I60 ovat hakeneet yksikköhinnan virheellisesti kaksi riviä kyseisiä nimikkeittä alempaa. Viittaukset siirretään vastaamaan saman vertailurivin nimikettä. Esimerkiksi tietoturva-asiantuntijatehtävän I54 hakee korjattuna H!F35:n hinnan, ei palvelinasiantuntijatehtävän H!F37:n hintaa. Kaikki seitsemän kohdistusta ja niiden hintavaikutukset ovat eritelty jäljempänä.

Summasta puuttuneiden koulutusrivien lisääminen

K!O65:n summa on päättynyt riviin O60. Siitä ovat siten jääneet pois O61, Microsoft M365 -koulutus loppukäyttäjille, ja O62, Google Workspace -koulutus loppukäyttäjille. Summa laajennetaan O62:een. I61:n ja I62:n oikeita yksikköhintaviittauksia H!F42 ja H!F43 ei muuteta. Viittauskorjaus ja summa-alueen laajennus tehdään yhdessä, jotta koulutushintoja ei jää väärille nimikkeille.

Perustelumuistiossa todetaan, että hinnoitteluliitteen korjauksen perusteella tarjoajien kokonaisvertailuhinta on muuttunut seuraavasti:

Hinnoitteluliitteen korjauksen perusteella tarjoajien kokonaisvertailuhinta on muuttunut seuraavasti: **Tarjoaja**	**Alkuperäinen vertailuhinta**	**Korjattu vertailuhinta**	**Hinnan muutos**
Enfo	10 686 231,19 €	10 790 372,23 €	+0,975 %
Elisa	12 413 604,70 €	12 437 431,29 €	+0,192 %
CGI	12 590 110,69 €	12 562 418,82 €	−0,220 %
Netox	15 900 188,37 €	16 151 911,13 €	+1,583 %

Perustelumuistiossa todetaan, että kokonaisvertailuhinnan muutoksen vaikutus pisteytykseen on ollut seuraava:

Kokonaisvertailuhinnan muutoksen vaikutus pisteytykseen on ollut seuraava: **Tarjoaja**	**Hintapisteet ennen korjauksia**	**Hintapisteet korjausten jälkeen**	**Muutos pisteinä**
Enfo	60,000	60,000	0,000
Elisa	51,651	52,054	+0,403
CGI	50,927	51,536	+0,610
Netox	40,325	40,083	−0,242

Markkinaoikeus on todennut esimerkiksi päätöksessään 27.11.2025 (677/2025) seuraavasti:

> Se, että jotkin tarjouspyynnön liitteiden kaavat eivät ole mahdollisesti toimineet, ei ole tehnyt tarjouspyynnöstä hankintasäännösten vastaisella tavalla epäselvää, kun otetaan huomioon, että kaavojen sisältö on muun tarjouspyyntöasiakirja-aineiston perusteella ollut joka tapauksessa yksiselitteinen. Vaikka asiakirjoihin olisi lisäksi hankintayksikön ilmoittamien korjausten jälkeen jäänyt vanhoja tietoja, tarjoajien on tullut hankintayksikön ilmoitusten ja saamiensa lisätietojen myötä ymmärtää se, miten asiakirjoja on tullut korjausten jälkeen tulkita.

Hinnoitteluliitteen korjauksella ei ole ollut mitään vaikutusta tarjoajien tasapuoliseen ja syrjimättömään kohteluun eikä tarjouskilpailun lopputulokseen. Muutokset ovat olleet erittäin vähäisiä. Eniten tarjouksen vertailuhinta nousi Enfolla, joka vertailuhinnan pienestä nousustakin huolimatta voitti tarjouskilpailun. Valittaja CGI oli ainoa tarjoaja, jonka vertailuhinta hieman laski. CGI siten nimenomaan hieman hyötyi hintakaavan korjauksesta.

VI.4 Avainhenkilöiden vertailu

CGI esittää valituksessaan, että missään kohtaa vertailutaulukkoa ei esiinny mainintaa, saraketta tai erillistä pistemäärää avainhenkilöiden eli palvelupäällikön ja projektipäällikön osaamisesta ja kokemuksesta, vaikka tämä on tarjouspyynnön oman nimikkeen ja vaatimuslomakkeen laskentamallin mukaan kiinteä ja merkittävä (noin viidennes Laatu 1:n maksimipisteistä) osa samaista vertailukriteeriä.

Myöskään hankintayksikön perustelumuistiossa ei ole mitään mainintaa siitä, että avainhenkilöiden CV:t ja niihin liittyvä osaaminen ja kokemus olisi arvioitu tai pisteytetty, tai että niitä ei olisi jostain syystä otettu pisteytyksessä huomioon.

Joko hankintayksikkö ei ole lainkaan pisteyttänyt avainhenkilöiden osaamista ja kokemusta, vaikka tarjouspyyntö ja vaatimuslomake edellyttävät sen sisällyttämistä Laatu 1 -vertailukriteeriin, tai pisteet on jollain tapaa laskettu mukaan kokonaispisteisiin, mutta niin, ettei laskentaa voida vertailutaulukosta tai perustelumuistiosta mitenkään todentaa. Kummassakaan tapauksessa lopullinen Laatu 1 -pistemäärä, ja sitä kautta kunkin tarjoajan kokonaispiste-määrä, ei vastaa sitä laskentatapaa, josta tarjouspyynnössä on ilmoitettu.

Kirkkonummen kunta toteaa, että tarjouspyynnön Liitteen 5, Tarjousohjeet ja vertailuperusteet, kohdassa 4.2, sivuilla 8–9, Laatu 1 -vertailuperuste on nimetty ”Vaatimuspisteet + asiantuntijaroolien osaaminen ja kokemus”. Avainhenkilöiden osaamisen ja kokemuksen arviointi sisältyy siten ilmoitettuun Laatu 1 -kokonaisuuteen.

Avainhenkilöpisteiden laskenta perustuu tarjouspyynnön Liitteen 3, Vaatimusmäärittely, välilehtiin 7A Osaaminen palvelupäällikkö ja 7B Osaaminen projektipäällikkö sekä niiden pisteytysasteikkoihin KOONTI-välilehdellä. Palvelupäällikön saadut pisteet lasketaan välilehden 7A soluun K8 ja projektipäällikön saadut pisteet välilehden 7B soluun K8. Näiden summa kootaan KOONTI-välilehden soluun M93. Enimmäispisteet ovat palvelupäällikölle 11 ja projektipäällikölle 12. Ne ilmenevät kyseisten välilehtien L8-soluista, joiden summa muodostaa KOONTI-välilehden N93-solun 23 pisteen enimmäismäärän.

Avainhenkilöiden pisteytysasteikko sisältää jo lähtökohtaisesti desimaalipisteitä. Esimerkiksi KOONTI-välilehden koulutusta koskevassa asteikossa C37 esiintyvät pistearvot 0,10, 0,25 ja 0,50. Myös muissa osaamisen ja kokemuksen asteikoissa käytetään desimaalipisteitä. V2- ja V3-vaatimusten kokonaislukuisia pistevähennyksiä koskeva sääntö ei siten kuvaa avainhenkilöiden osaamispisteiden muodostumista.

Hankintayksikön käyttämässä laskennassa avainhenkilöiden yhteenlasketut raakapisteet kerrotaan KOONTI-välilehden F10-solun painokertoimella 0,20. Avainhenkilöiden vertailupisteet = 0,20 × (palvelupäällikön pisteet + projektipäällikön pisteet). Avainhenkilöosuuden painotettu enimmäismäärä on:
0,20 × 23 = 4,6 vertailupistettä.

VI.5 Vertailu toisiin tarjouksiin nähden

CGI esittää valituksessaan, että hankintayksikön laatimassa laadun pisteytyksen ja perustelujen asiakirjassa (Liite 3) on erillinen jakso "Arviointitasojen keskinäinen johdonmukaisuus", jossa tarjoajien saamia pisteitä perustellaan vertaamalla tarjoajia suoraan toisiinsa.

Asiakirjassa Hankintapäätöksen liite 2: Hankintayksikön perustelut tarjoajien kirjallisten selvitysten pisteytykselle hankintayksikkö on antanut jokaiselle tarjoukselle pisteet jokaisesta arviointikohdasta ja perustellut sanallisesti antamansa pisteet. Asiakirjan lopussa oleva lyhyt kappale Arviointitasojen keskinäinen johdonmukaisuus ei muodosta tarjousten pisteytystä eikä pisteiden perusteluja, vaan pisteytys ja pisteiden perustelut ovat edellä asiakirjassa jokaisen tarjouksen ja jokaisen arvioin-

tikohdan osalta. Kappaleessa ainoastaan todetaan eroja, jotka ilmenevät aikaisemmasta tarjousten pisteytyksestä ja pisteiden perusteluista. Kappale ei muodosta millään tavalla tarjousten pisteytystä eikä pisteiden perustuja, vaan nämä ovat aikaisemmin asiakirjassa.

Kirkkonummella 17. päivänä marraskuuta 2026

Kunnioittavasti

KIRKKONUMMEN KUNTA

Asiakirjan laatija

Mika Pohjonen
asianajaja, VT, KTM, Espoo
Frontia Asianajotoimisto Oy